

SØVÆRN

S

ORIENTERING

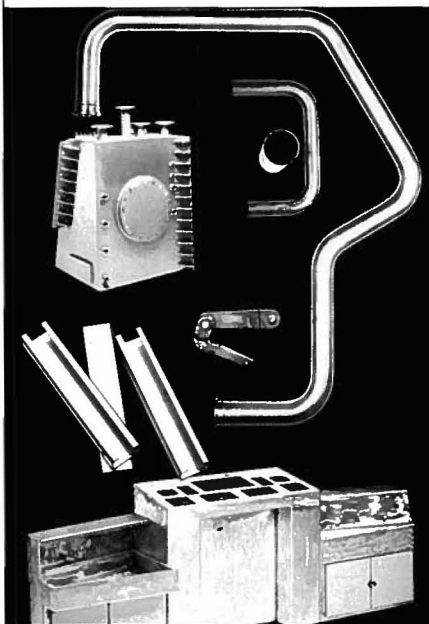

3

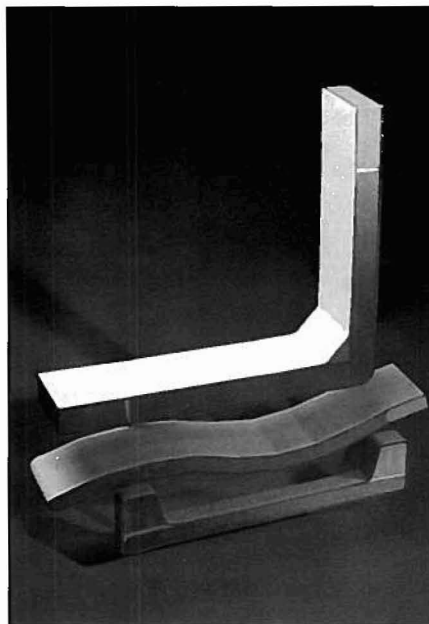
1994

DANYARD AALBORG A/S, AALBORG STÅLKONSTRUKTIONER A/S & AALBORG RØR A/S

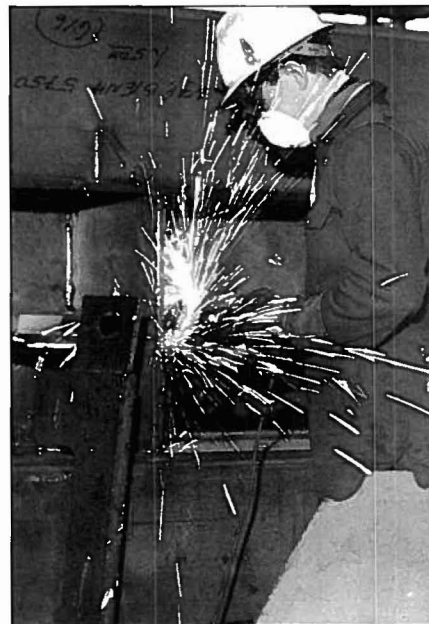
TRE STÆRKE UNDERLEVERANDØRER AF KVALITETSPRODUKTER OG SPECIALKONSTRUKTIONER

Specialkonstruktioner og små som store serier
i aluminium, rustfrit stål og CuNi.

Større konstruktioner og specialopgaver i
glasfiber/fiberforstærket plast (FRP-sandwich).

Fra store stålkonstruktioner, der kræver
transport ad søvejen, til serieproduktion af
mindre konstruktioner.

STÅL • RUSTFRIT STÅL • ALUMINIUM • KOBBER-NIKKEL FIBERFORSTÆRKET PLAST

Udnyt Danyard Aalborg's, Aalborg Stålkonstruktioner's og Aalborg Rør's mangeårige erfaring og store kapacitet til underleverandør-opgaver i alle typer metaller samt fibermaterialer.

Vi er kendt for at leve op til kravene om høj kvalitet til konkurrencedygtige priser - leveret til tiden.

DANYARD AALBORG

Speditørvej Postbox 660 DK-9100 Aalborg
Tel. +45 99 37 37 00 Fax +45 99 37 37 02

AALBORG RØR A/S

Landdybet Postbox 660 DK-9100 Aalborg
Tel. +45 98 15 50 00 Fax +45 98 15 42 24

Når De anvender Danyard Aalborg, Aalborg Stålkonstruktioner og/eller Aalborg Rør som underleverandør får De en samarbejdspartner med:

- Stor teknisk know-how
- Specialudannede medarbejdere med et højt fagligt niveau
- Avanceret produktionsudstyr, der sikrer høj og ensartet kvalitet, optimal materialeudnyttelse og hurtig levering
- Omfattende kvalitetsstyring med ISO 9001 certificering

AAS AALBORG STÅLKONSTRUKTIONER A/S

Gasværksvej 7 DK-9000 Aalborg
Tel. +45 98 10 99 99 Fax +45 98 10 28 47

Danyard Aalborg A/S, Aalborg Stålkonstruktioner A/S og Aalborg Rør A/S er selvstændige aktieselskaber i Danyard-gruppen. Hver virksomhed råder over et omfattende og velfungerende produktionsapparat med store haller og direkte adgang til egne havnefaciliteter.

Nyt fra redaktionen

Atter en gang sker der justering af bladets udseende. Fra og med dette nummer vil læserne kunne se annoncer i bladet, – annoncer som er indrykket af forsvaret selv og nogle af de store og små firmaer, som søværnet betjener sig af i dagligdagen.

Samtidig vil der fra og med dette nummer ske en postbesørgt omdeling til samtlige ansatte i søværnet på hjemadressen. Det er redaktørens håb, at bladet på denne måde vil blive læst af alle, ikke alene de ansatte, men også disses pårørende og bekendte. På den måde vil budskabet om søværnets virke i stort og småt blive spredt hurtigt over hele landet.

SØVÆRNSORIENTERING har dermed udviklet sig til at være et egentligt personaleblad, – indtil videre dog med visse begrænsninger. For eksempel er der ikke kapacitet til at optage og besvare læserbreve, endsiges holde pennefejder igang, hvor interessant det end kunne være. Til gengæld er spalterne åbne for alle, der har en historie at berette, som kan have interesse for den brede læserkreds. Redaktøren opfordrer således ikke kun tjenestestederne, men også enkeltpersoner til at bidrage med materiale til bladet.

Hermed byder redaktøren velkommen til vore mange nye læsere.

Læs om

Søværnsorientering 3/94

Side

PETER TORDENSKJOLD	2
Korvetterne forbereder sig til internationale opgaver	3
En orlogspræst besøger Rusland	4
Marinestationen HOLMEN – et pilotprojekt	6
Exercise POMOR '94	7
Dygtig kvindelig atlet	8
Idrætslederpris 1993	8
TRITONs besøg i Cork	9
TUMLERENS FORACS 1994	10
Britisk boardinghold på russisk destroyer	11
Besøg fra Albanien	11
DANYARD AALBORG A/S – STANDARD FLEX 300	12
Med SÆLEN på øvelse	14
HVIDBJØRNENS første togt til Grønland	15
Flådebesøg	17
MALLEMUKKEN atter aktiv	18
Torskeyngel på jomfrusejlads med TRITON	20
VÆDDEREN (A) på Færøerne	21
Søværnets MÆRKEDAGE	22
VÆDDEREN (A) i Liverpool	24

Søværnets operative Kommando

Att. SVN ORT

Postbox 483, 8100 Århus C

Telefon 89 43 30 99

Telefax 89 43 31 41

Redaktøren: 89 43 30 05

Redaktion: Orlogskaptajn Steen Ovesen

Ansvar overfor presseloven: Kommandør E. Fage - Pedersen

Forside: Gøsen klares under sydlige himmelstrøg.
PETO.

Tryk:

Kannike Tryk AS · Århus

Indholdet kan frit citeres med angivelse af kilde.

ISSN 0907 - 5038

PETER TORDENSKIOLD

Den 19. april afgik korvetten Peter Tordenskiold fra Korsør med kurs mod Adriaterhavet. Ca. 350 pårørende til besætningen var samlet på kajen, hvor de bl.a. hørte eskadrechefen, Kommandør Axel Fiedler udtale:

»Jeg vil gerne indlede med at sige til alle de pårørende, der er kommet for at være med ved korvetten PETER TORDENSKIOLDS afsejling, at vi er meget glade for Jeres tilstedeværelse, og jeg ved, at specielt besætningen sætter meget stor pris på det. En afsejling er en speciel begivenhed med en ganske særlig stemning, som man kun kan fornemme ved at være til stede.

Alle har en kriblen i sig. De der skal afsted, over det som venter, rejsefeber. Og vi der bliver tilbage har farvelfeber.

Tak fordi De er kommet tilstede.

Folketinget vedtog tirsdag den 12. april enstemmigt en beslutning om dansk deltagelse i den internationale maritime embargo mod det tidligere Jugoslavien. Umiddelbart efter denne parade er korvetten PETER TORDENSKIOLD klar til at sejle afsted mod Adriaterhavet, for at være med til at håndhæve embargoen i henhold til FN's sikkerhedsråds resolutioner.

Vi følger alle udviklingen i det tidligere Jugoslavien intenst og ikke mindst nu, hvor PETER TORDENSKIOLD skal afsted som den første af korvetterne i indeværende år.

I den forbindelse vil jeg gerne tage et par citater frem fra den tale, som folketingsmedlem Pelle Voigt fra Socialistisk Folkeparti holdt i Folke-

tinget under førstebehandlingen af forslaget om situationen i Jugoslavien. Der blev sagt: »Vi må konstatere, at vi endnu er meget langt fra noget, man kan kalde for en endelig løsning på konflikten i Eksjugoslavien. I det hele taget er Jugoslavien stadig væk den krudttønde, som det hele tiden har været, og ud fra et pessimistisk synspunkt kan man frygte, at vi endnu kun har set begyndelsen af en meget blodig og ubehagelig konflikt.«

For en måneds tid siden var vi alle optimistiske i forbindelse med mindskningen af presset mod Sarajevo, men i dag optager Jugoslavien igen hovedoverskrifterne, og vi ved ikke om det er en tragedies sidste krampetrækninger inden tæppefald eller om det er indledningen til en ny akt i tragedien vi overværer. På denne baggrund sender vi PETER TORDENSKIOLD på togt, for derigennem at vise Danmarks vilje til, i samarbejde med andre lande, at gennemføre en effektiv kontrol af skibstrafikken til havnebyerne i det tidligere Jugoslavien, som et led i de mange bestræbelser, der er i gang for at få konflikten løst og for at undgå, at krigen breder sig.

Til besætningen dette!:

Det er en vigtig og meget alvorlig opgave, vi sender Jer afsted for at være med til at løse i Adriaterhavet.

I har forberedt Jer på at skulle afsted igennem de sidste tre måneder. Jeres uddannelse er god, og jeg ved, at I har viljen ombord til at løse de opgaver, som I får pålagt. Vi ved også, at I vil kunne klare de situationer, som I kan blive stillet over for dernede.

Chefen for Søværnets Operative Kommando inspicerede skib og besætning i fredags, og PETER TORDENSKIOLD har modtaget god-

kendelse til at afsejle for at deltage i embargo operationen i Adriaterhavet.

Det er min vurdering, at skibet og dets besætning er så velforberedt og klar, som man kan være for at indgå i NATOs stående atlantehavsstyrke og deltage i operation Sharp Guard. Her på falderebet vil jeg gerne give Jer et par enkelte eskadrechef-ord med på vejen, oven i alle dem, der allerede er sagt under forberedelserne.

Hver enkelt mand har et ansvar for at PETER TORDENSKIOLD løser sin opgave godt, og for at skibets sikkerhed til enhver tid er i orden.

Derfor tag ansvar!

I er en godt sammenarbejdet besætning, men glem ikke, at hver enkelt mand ombord tæller een. Skyller, dagvagt, maskingast, tekniker, banjermester eller artilleriofficer.

Alle er betydningsfulde.

Behandl hinanden ordentligt både ombord og i land. I er skibskammerater, så stå sammen og optag alle i kammeratskabet.

Sørg for at skibet holder den standard, som vi så ombord i sidste uge. Pænt, ryddeligt, søklart og sømandsmæssigt ordentligt.

Kig kritisk på Jeres påklædning undervejs, og sørg for at den er i orden.

Jeg ønsker, at I repræsenterer Danmark på en professionel og værdig måde. Der bliver lagt mærke til Jer og Jeres skib.

Som det sidste: Sørg for at flaget vajer klart, så alle kan se, at her kommer et dansk orlogsskib.

Godt togt og god arbejdslyst ønsker jeg Jer alle, og på gensyn tilbage i Korsør igen i juli måned.«

(CH 2 Esk)

Korvetterne forbedrer sig til internationale opgaver

Siden 1992 har enheder fra Division 21 endvidere rutinemæssigt været tilknyttet Standing Naval Force Atlantic, senest i forbindelse med korvetternes deltagelse i OPERATION SHARP GUARD i Adriaterhavet.

Også i indeværende år er korvetterne tilmeldt STANAVFORLANT. **PETER TORDENSKIOLD april – juni, OLFERT FISCHER juli – oktober.**

Som det fremgår af dagspressen, er den internationale maritime embargo mod det tidligere Jugoslavien stadig i kraft. Det betyder, at maritime styrker, herunder STANAVFORLANT, på andet år er deployeret til Adriaterhavet til støtte for håndhævelsen af denne embargo.

For Division 21 medfører det, at den normale klargøring til deltagelse i STANAVFORLANT må suppleres

med forberedelser til deltagelse i embargooperationer. Siden årsskiftet har der været gennemført intensiv uddannelse af besætningen, dels i land ved søværnets skoler, dels om bord i form af enhedsuddannelse. Den sejlbende del af enhedsuddannelsen har primært været gennemført i forbindelse med deltagelse i SQUADDEX 5 samt efterfølgende deltagelse i den hollandske destroyerstyrkes Work Up i Østersøen. I denne Work Up deltog begge korvetter i en lang række øvelser med den hollandske fregat PIET HEYN og flådetankeren POOLSTER.

Supplerende enhedsuddannelse og samvirkeuddannelse er videreført i forbindelse med deltagelse i PLAYEX I i perioden 7. – 11. marts. PETER TORDENSKIOLD deltager herefter i DIVEX 22. – 25. marts, hvorefter den årlige missilskydning er planlagt for begge korvetter i forbindelse med deltagelse i SQUADDEX 15. Efter PETER TORDENSKIOLDS afsejling er der planlagt deltagelse for OLFERT FISCHER i

øvelse RESOLUTE RESPONSE i Kanalområdet i perioden 25. april – 19. maj, og endelig afsluttes work up med deltagelse i US BALTOPS 7. – 14. juni. Som et eksempel på de specielle krav i forbindelse med embargooperationer skal nævnes boarding, som, baseret på erfaringer fra 1993, er udviklet omkring et koncept, der bl.a. indebærer deltagelse af personel fra Søværnets Frømandskorps. Dette personel har således deltaget i en del af de sejlbende aktiviteter, ligesom der planlægges en specialuddannelse i land af en uges varighed for samtlige deltagere i boardingholdet. Også på det materielmæssige område betyder klargøringen til operationerne et ekstraordinært stort pres på Søværnets Materielkommando, herunder specielt værkstederne i Korsør. Der arbejdes således intensivt på at få alle materielssystemer i korvetterne i toptrimmet stand, ligesom ombordtagning af ekstra grej og særligt udstyr stiller store krav til forsyningstjenesten.

(DIVISION 21)

Night cruising

En orlogspræst besøger Rusland

Efter sammenbruddet i det tidligere Sovjet sker der spændende ting derovre. Som en anden »Fugl Fønix« rejser kirken sig fra ruinerne af det gamle kommuniststyre. Mennesker i hundredtusindevis strømmer til den kristne kirke i Rusland for at møde det kristne budskab.

Orlogspræst Henning Nielsen, Søværnets operative Kommando, har været i Rusland med minelæggeren FALSTER og fortæller i det følgende om sit møde med kirken i Rusland.

Det var spændende at opleve, at der var en meget markant interesse for orlogspræsten som »institution«! Med baggrund i den politiske opbygning af det russiske, militære system har en værnspæsteordning været et ukendt fænomen indtil nu. Hidtil har de russiske skibe haft en såkaldt »politisk officer«, der stod for den ideologiske afpudsning om bord.

Men med de nye strømninger i det russiske samfund, hvor kirke og tro ikke længere er uartige ord, oplevede jeg en meget levende interesse for netop præstens funktion om bord.

Allerede ved den første sammenkomst om bord på FALSTER blev jeg forestillet for den viceadmiral, der er næstkommanderende for den russiske Østersøflåde.

Han stillede mange interesserede spørgsmål om den danske værnspæsteordning, specielt om ordningen for orlogspræster, idet han indrømmede, at et stadigt stigende antal af både officerer og værnepligtige russere slutter sig til den russisk-ortodokse kirke.

Admiralen var meget interesseret i at vide, i hvor høj grad præsten om bord i de danske skibe bliver konsulteret af chefen, før denne traf vigtige

og afgørende beslutninger. Ligeledes var han interesseret i at vide, hvor vidt præsten bliver brugt af mandskabet som sjælesørger.

Dertil kunne jeg, med sandhed, svare, at det naturligvis varierer stærkt fra skib til skib og, ikke mindst, hvilke missioner man er ude på. Her kunne jeg referere fra min Golf-sejlad og de tætte og gode relationer, vi orlogspræster fik til mandskabet om bord på OLFERT FISCHER.

Endelig gjorde jeg admiralen opmærksom på, at forskellene på den danske folkekirke og den russiske kirke meget vel kunne komme til at betyde, at der kunne blive tale om et endog meget stort præstebehov hos russerne, da den russiske kirke, mig bekendt, er mere præste-orienteret. Admiralen udtrykte tilfredshed over min orientering.

Ved en senere lejlighed, hvor danske officerer var til en frokost hos garnisonschefen for Baltijsk, kontreadmiral V.P. Komoedov, blev jeg, helt uden for den officielle talerække, bedt om at bringe en »præstelig skål«, hvilket resulterede i, at jeg bad om at få overbragt en hilsen til præsten i Baltijsk, fader Saphroni, der ikke kunne være til stede på grund af kirketjeneste, med ønske om, at den russiske kirke må få fremgang i den svære tid, russerne gennemlever lige nu. Samtidig udtrykte jeg håb om, at der må være en rigtig, russisk orlogspræst om bord, når et

Orlogspræst ved SOK, Henning Nielsen

russisk orlogsfartøj gæster Danmark næste gang!

Flere af frokostens danske deltagere undrede sig over, at jeg blev bedt om at udbringe denne skål. Enkelte danskere syntes vist, at jeg talte for meget om kirkens fremgang, og at dette kunne virke stødende på vore russiske værter. Det var dog helt bevidst fra min side, idet det blev min meget klare opfattelse, at russerne netop ønskede at høre nogle ord, og selvfølgelig også om kirken, fra præsten. I sådan en situation gælder det om at huske på formaningens i ordinationsritualet: »Prædik ordet, træd frem, hvad enten det er belejligt eller ubelejligt...!«.

Jeg vil også omtale et besøg, jeg af lagde på et større russisk orlogsfartøj sammen med en dansk sprogofficer. Vi skulle aflevere en gave fra Chefen for FALSTER.

Vi havde en meget spændende samtale med en officer, der før havde

været politisk officer om bord på et stort orlogsfartøj. Nu var han trediekommanderende, med rang af orlogskaptajn. Han havde været igennem en spændende, personlig udvikling fra glødende kommunist og derfor systemets mand. Men nu var han blevet kristen, endda af den »gode slags«, der brænder for sagen! Hans omvendelsessituation står ikke, hverken i omfang eller detaljer, tilbage for Paulus på hans vej til Damaskus! Den danske sprogofficer kom virkelig på en prøve, da den russiske officer, i over en time, fortalte om sin omvendelse og sin glødende tro. Han fortalte med en sådan glød og entusiasme, at jeg, mine meget små russiskkundskaber til trods, kunne følge beretningen i store træk. Jeg husker den russiske officers tale om det kristne menneskes etiske af-gørelser som vandring på en kniv-æg, og for at vi danskere ikke skulle være i tvivl, hentede han sin barberkniv frem og fortalte vildt gestikulerende med højre hånds fingre faren-de frem og tilbage få millimeter fra barberknivens æg!

Det blev vores indtryk, at samme officer var vendt som på en tallerken. Fra at have været en ihærdig politisk

officer brugte han nu meget tid på at fortælle de unge om bord om kri-stendommen! Det var stærke sager! Ved en »Ekskursion til kirker i Balti-jsk« for indbudte danske officerer, – og hvor størstedelen af turen viste sig at være en tur til diverse militære anlæg, inkl. opvisning fra et hold russiske elitesoldater – aflagde vi besøg i, så vidt jeg er orienteret, den eneste kristne kirke i Balti-jsk. Flåde-baseområdet, som Balti-jsk udgør, rummede indtil for nylig størstede-len af den russiske Østersøflåde på henved 400.000 mand!

Kirken havde indtil 1945 været lu-thersk sømandskirke i byen, den-gang byen hed Pilau. Ved russernes overtagelse af området blev kirken lukket som kirke og brugt som pak-hus.

Men for to år siden blev bygningen genåbnet som kirke og overdraget den russisk-ortodokse kirke. Den kaldes meget pompøst en katedral, men af størrelse er den som et almin-deligt dansk rødstens-missionshus fra omkring århundredskiftet, som har fået en ekstra etage bygget oven på!

Vi besøgte kirken, hvor der var skrif-temål. Mange mennesker, jeg tror et

lille hundrede stykker, stod i kø for at komme til at skrifte hos fader Sa-phroni. Imens gik unge mødre med småbørn på armen rundt i kirken og læste op for børnene fra de opslåede bøger, der var anbragt i glasmontrer. Jeg kunne tyde, at det bl.a. drejede sig om stykket fra Bjergprædikenen hos Matthæus, kap. 6, hvor Jesus lærer disciplene bønnen »Fadervor«.

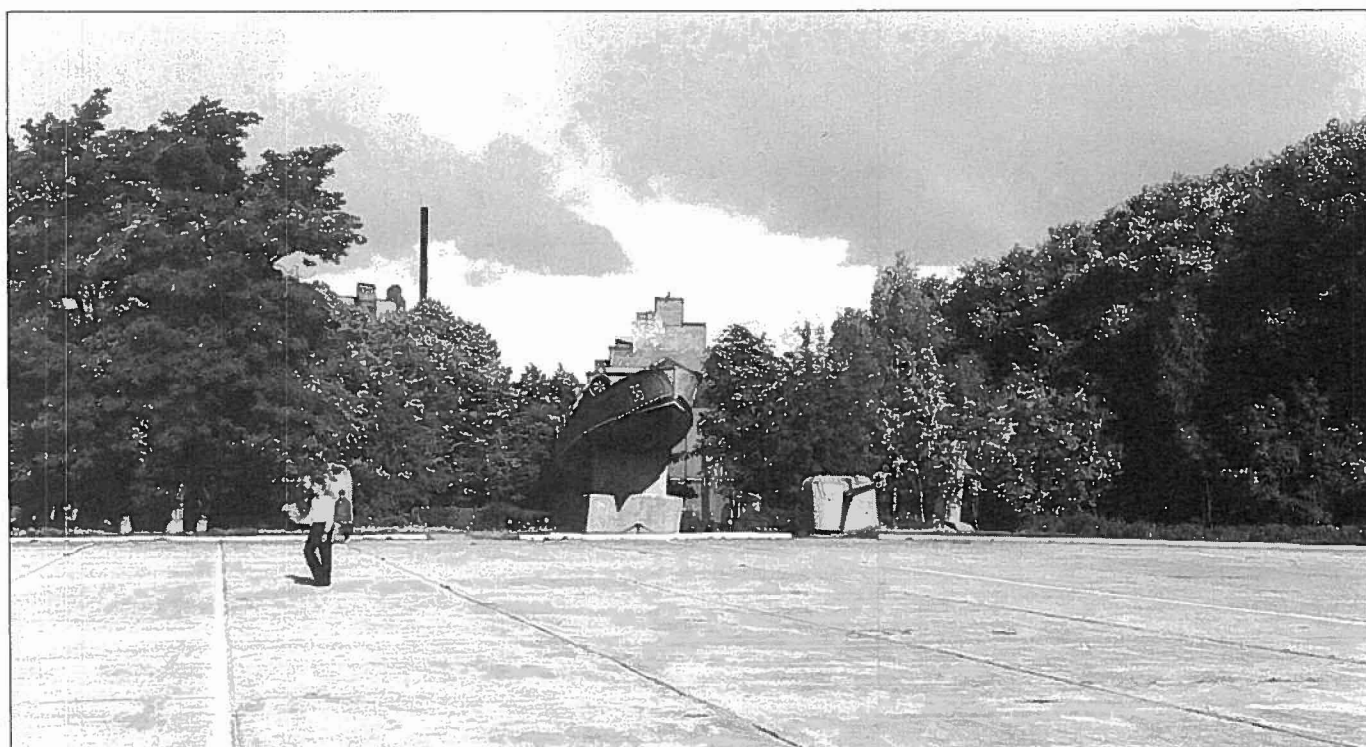
Det var meget gribende og anderle-des at opleve den stemning, der herskede i kirkerummet, der nærmest emmede af aktivitet.

Det var med stor glæde, jeg ob-serverede, at samtlige danske besø-gende lagde en pæn flere-dollar-sed-del som gave til kirken, der fremstår som en ruin udvendig.

Umiddelbart kan jeg kun komme i tanke om en enkelt ting, hvor den russiske præst har et klart fortrin: Den ægte ærbødighed og underda-nighed, som menigheden mødte fa-der Saphroni med, kunne godt friste til at gøre en ganske almindelig, lu-thersk, lavkirkelig præst en smule misundelig.

Spøg til side! Det var ubeskriveligt dejligt at se en kirke, der i den grad var i aktivitet!

Det generelle indtryk af turen til

Krigsmindesmærke foran kirken i Pilau

Rusland, med besøget i den russiske flådebase og turene rundt i byerne blev, at der hersker en voldsom grad af menneskelig og politisk rådvildhed samt en stærk følelse af desillusion.

Vi oplevede en helt overraskende og åben kritik overfor »systemet«, det vil sige regeringen og politikerne. Bl.a. oplevede vi, at en læreruddannet guide (ægtefælle til en russisk officer i kommandørklassen) helt åbenlyst beklagede sig over, at »stort set ingenting fungerer«. Vand-, varme- og elforsyning er helt utilstrækkelig. Det offentlige transportsystem fungerer dårligt o.s.v. For få og for dårlige varer i forretningerne.

Ved nærmere eftertanke kan utilfredsheden nok også skyldes, at russiske officerer ikke længere nyder de samme privilegier som tidligere!

Under alle omstændigheder blev det min personlige opfattelse, at krise-stemningen og frustrationen breder sig over alt i det russiske samfund. Og så tilhører den russiske enklave, som vi besøgte, endda den bedre stillede del af Rusland!

Set i bakspejlet (maj 1994) viste be-givenhederne i Rusland i slutningen af september og begyndelsen af oktober 1993, at utilfredsheden og frustrationen ulmer lige under overfladen!

Mine helt personlige indtryk efter turen til Rusland er, at det vil kunne betale sig for Vesten at hjælpe det nuværende, russiske system. Hvis det nemlig mislykkes for de nuværende, politiske ledere, står der andre parat, der, koldt og kynisk, er villige til at bringe store, også menneskelige ofre for at vende tilbage til de gamle tilstande i USSR eller en helt ukontrolleret afart af super-nationalisme.

(Henning Nielsen, Orlogspræst ved Søværnets operative Kommando, Århus)

Marinestation HOLMEN – et pilotprojekt

Som en aktiv opfølgning af Forsvarets Informationskonference i Nymindegablejren i januar måned 1994, har Marinestation Holmen -med meget positiv opbakning fra Forsvarskommandoen (Presse- og Information) – iværksat et pilotprojekt med det primære formål at profilere Holmen som en moderne og aktiv arbejdsplads – også når hele udflytningen er tilendebragt. Det er blandt danskerne – og ikke mindst blandt københavnere – en udbredt opfattelse, at søværnet helt har forladt Holmen, og at hele området er under afvikling til bl.a. Kulturministeriet.

Vi ved, at mange arbejdspladser er gået tabt; men vi ved også, at der stadig bevares godt 1.150 stillinger på Holmen, når udflytningen er overstået, og der er skabt en normal hverdag inden for de nye strukturer.

Marinestationen mener, at dette budskab er værd at bringe videre, og lokalsamarbejdsudvalget var enig i et oplæg til »at profilere søværnets tilstedeværelse i rigets hovedstad«.

Med økonomisk opbakning af Forsvarskommandoen gennemføres et pilotprojekt i tre faser, idet tre små arbejdsgrupper over tre gange tre timer skal kigge på »Profilering af søværnet i København«, »Synliggørelse af søværnet i København via ekstern markedsføring« og »Synliggørelse af søværnet i København via intern markedsføring«.

Pilotprojektet gennemføres og styres af firmaet »M&C Media Communication« ved direktør Lars Topgaard, HD.

Firmaet er en gammel kending i Forsvarskommandoen og medvirkede bl.a. ved gennemførelse af et pilotprojekt ved Sjællandske Livregiment i februar 1993, vedrørende FN-soldater i job, samt – to år i træk – afvikling af Forsvarets Informationskonference, ligesom tilsvarende projekter er »på bedding« ved Gardehusarregimentet, Kongens Artilleriregiment og ved Flyvestation Karup.

Når første fase af projektet er afsluttet ultimo april, vil Forsvarskommandoen, Søværnets Materielkommando, Søværnets operative

Kommando, Flådestation Korsør og Flådestation Frederikshavn blive inviteret til en »debriefing« om fasens resultater ved marinestationen.

Anden fase ventes afviklet i maj, juni og juli og har til formål i praksis at tilgodese de i første fase vedtagne ideer og »succeskriterier«.

Denne fase finansieres af Forsvarskommandoen, der sandsynligvis også vil gennemføre tredje fase, der er en egentlig drejebog.

Det er marinestationens opfattelse, at de enkeltpersoner, der allerede nu er i fuld gang med gennemførelse af fase et, finder opgaven inspirerende og interessant.

At behovet for information om søværnets fortsatte tilstedeværelse er helt aktuelt, kan dokumenteres af en telefonopringning 7. april, hvor en interesseret »potentielt kunde« forespurgte, hvorvidt det var muligt at leje et stykke jord på Holmen for sommeren, da han og hans kone »godt kunne tænke sig at anbringe deres campingvogn et sted på området og tilbringe sommeren herude«.

(Marinestation Holmen)

Exercise POMOR 94

Danmark deltog med to observatører fra søværnet i den norske øvelse POMOR 94, som blev afholdt i området ud for Nordnorge i perioden 21. – 25. marts. Øvelsen var en norsk maritim øvelse med deltagelse af skibe fra Rusland, USA, England og Holland.

Russisk KRESTA-klasse LESKIY

EX POMOR '94

Øvelsens formål var at træne de færdigheder, som skibenes besætninger skal beherske for at kunne deltage i maritime operationer, der f.eks. udføres til støtte for håndhævelse af De Forenede Nationers resolutioner vedrørende embargo.

I tilknytning hertil havde øvelsen til formål at samarbejde enhederne gennem udveksling af oplysninger om skibene, udveksling af besætningsmedlemmer, formationssejlad, kommunikationsøvelser og en stor eftersøgnings- og redningsøvelse med deltagelse af fly og helikoptere.

Øvelsen begyndte i Tromsø, hvorfra skibene forlagde rundt Nordkap til Kirkenes, og den var genstand for meget stor norsk og russisk pressebevågenhed. Som noget specielt fik en norsk journalist lov til at sejle hele turen med ombord på den russiske destroyer LESKIY af KRESTA-klassen.

POMOR 94 blev overværet af observatører fra Polen, Finland, Sverige og Danmark.

(Chefen for 2. Eskadre)

Dygtig kvindelig atlet

Ved det nyligt afviklede landsfægtstævne under Dansk Militært Idrætsforbund på Almegårds Kaserne på Bornholm deltog otte kvinder fra de tre værn.

De var fordelt med fire fra hæren, tre fra flyvevåbnet og én fra søværnet.

Deltageren fra søværnet, oversergent Tina Henriksen, klarede sig flot på kårde med en andenplads.

Tina er på det militære landshold, og den flotte placering udløste en billet til Det nordiske Mesterskab 1994. Det finder sted i Rygge, Norge den 15. – 18. marts.

Søværnets Grundskole ønsker tillykke.

(Søværnets Grundskole)

Oversergent Tina Henriksen klar til kamp på kårde

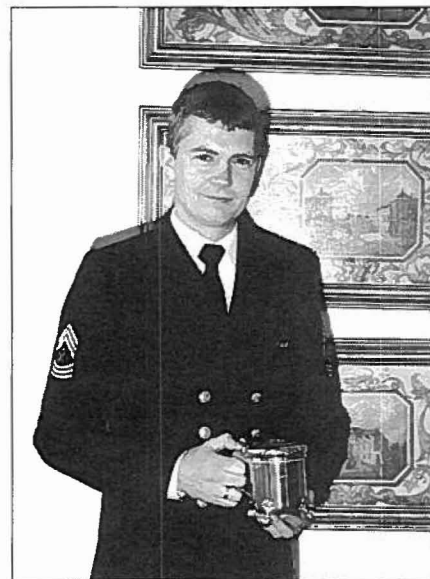
Idrætslederpris 1993

Ved en mindre sammenkomst, som afholdtes »Under Kronen« på Marinestation Holmen den 16. marts, overrakte Chefen for Søværnets operative Kommando, kontreadmiral K. Borck, Søværnets Idrætslederpris 1993 til seniorsergent J.C. Grønsdal, Artillerikursus Sjællands Odde, med følgende motivering:

etablere og vedligeholde rammer og interesse for idrætsudøvelse ved Artillerikursus Sjællands Odde, der har bidraget væsentligt til at højne såvel elever som militære og civile ansattes fysiske tilstand. Hans indsats har tillige haft en positiv effekt på samarbejde og trivsel på Artillerikursus Sjællands Odde.

Til stede ved prisoverrækkelsen var Chefen for Marinestation Holmen, kommandør H. Fink-Jensen, næstkommanderende ved Artillerikursus Sjællands Odde, orlogskaptajn J. Leisborch, samt medlemmer af Søværnets Idrætskomité.

(Søværnets Idrætskomité)

Seniorsergent J. C. Grønsdal

»Seniorsergenten har frivilligt og med stor entusiasme påtaget sig at

TRITONs besøg i Cork

Den 14. februar 1994 sejlede TRITON fra Færøerne med kurs mod Cork i Irland. Efter en rolig sejlads, den første i lange tider, og en samarbejdsøvelse med ASW-fly fra RAF KINLOS, var der en spændt stemning om bord den 17. februar om morgenen, da lodsens kom om bord ved Roches Point, og vi begyndte de sidste 16 sømils sejlads op ad River Lee mod Cork.

Nu var TRITON endelig kommet til Irland. Forude ventede tre spændende døgn i Irlands næststørste by, et tiltrængt og velfortjent pusterum for alle ombord, efter næsten to måneders togt i de færøske farvande, hvor også jul og nytår blev tilbragt. To timer senere, efter en meget interessant og idyllisk tur op ad floden, blev TRITON fortøjet midt i Cork ved Customs House Quay. Medens chefen om formiddagen var på flere

høflighedsbesøg, bl.a. hos borgmesteren og Chefen for Southern Command, brigadegeneral T. Quinlan, blev skibet klargjort til flagning over toppene og illumination. Om eftermiddagen var Forsvarsattachéen, kommandør S. Lund og Chefen for TRITON på besøg hos Chefen for Flådestationen, kommandør P.J. Mcelhinney, med efterfølgende reception i basens officersmesse, hvor alle vagtfrie officerer fra TRITON stødte til. Om aftenen afholdt TRITON reception i en festligt udsmykket hangar, hvor der udover repræsentanter for de stedlige militære og civile myndigheder også deltog repræsentanter fra den danske koloni i Cork County.

Næste dag var der arrangeret bustur til Jameson Heritage Center, et aktivt fabriksmuseum, hvor bl.a. produktionen af irsk whisky kunne opleves. På TRITON var den irske flådechef, Commodore John J. Kavanagh, Chefen for Flådestationen, borgmesteren og den danske ambassadør i Irland samt flere andre inviteret om bord. Forud for dette arrangement havde der om formiddagen været rundvisning for en gruppe meget interesse-

rede officerer fra flådestationen på Haulbowline. Om aftenen var der arrangeret en spadseretur rundt i Corks natteliv med irsk musik o.s.v.

Om lørdagen var skibet åbent for offentligheden. Uheldigvis var det sammenfaldende med, at Irland spillede en TV-transmitteret rugbyskandskamp mod England (Irland vandt 13-12 for første gang i mange år). Da vejrguderne heller ikke var på TRITONs side, var det et begrænset antal besøgende, der mødte op. Også denne dag var der arrangeret en bustur. Den gik først til Blarney Castle, en borg fra 1400-tallet, og derefter til en af Irlands ældste byer Kinsale. Efter frokost var der mulighed for sightseeing i byen, der har mange seværdigheder, ligesom der blev mulighed for at bruge de sidste irske pund på indkøb af souvenirs. Søndag formiddag blev skibet klargjort til sejlads. Klokken 12 var det en glad besætning, der rigere på erfaringer og oplevelser slap fortøjningerne i Cork. Alt i alt var der tale om et meget vellykket besøg, hvor skib og besætning mødte gæstfrihed og venlighed.

(TRITON)

Man skulle tro, at **PETER TORDENSKIOLD** var blevet malet hvid som hærens **LEOPARD** kampvogne før afgangen til FN-opgaverne i Adriaterhavet. Der er imidlertid blot tale om en grundmaling. Ved afgangen var korvetten atter orlogsgrå.

TUMLERENs FORACS 1994

Søndag den 30. januar om aftenen afsejlede TUMLEREN fra Flådestation Frederikshavn.

Vejrudsigten lovede dårligt vejr, og det varede da heller ikke længe, inden vi mærkede naturens kræfter. Men vel oppe i Skagerrak dykkede vi, og der faldt hurtigt ro over det hele i båden, hvor mange ikke havde lukket et øje under overfladeforlægningen. Den neddykkede forlægning forløb problemfrit, og vi brød overfladen igen ved Stavanger og ankom til FORACS (NATO Naval Forces Sensor and Weapons Accuracy Check Sites) kajen kl. 07.00.

Vi startede med en briefing, hvor vi fik at vide, at TUMLEREN var fartøj nummer 500 på FORACS banen. I den anledning fik chefen overrakt et keramikkrus fra FORACS, og det blev oplyst, at det første fartøj på banen også var en dansk undervandsbåd, nemlig SPÆKHUGGEREN. Vel klar efter briefing gik vi an

med kajprøver, og da det var overstået, gik vi an med omsvajning ude i perical bøjen.

Alle prøver forløb perfekt, og hen på eftermiddagen kunne den vagtfrie del af besætningen tage ind til hotellet.

Næste morgen gik turen ud på Boknafjorden for at foretage sensorprøver og indledende kalibrering; – dette gik efter planen, så der kunne holdes planmæssig week-end.

Velfærdsmæssigt bød denne på en skitur, som skulle foregå om søndagen. Da det allerede lørdag aften begyndte at sne temmelig meget, var vi lidt spændte på, hvordan det skulle gå, men det blev en fin tur. Da vejen var spærret, kunne vi ikke komme op til det skicenter, vi havde regnet med, men vi fandt i løbet af en times tid et andet sted, som hed Tonstad skicenter. Dette består af en hytte, en lift og en utrolig stejl bakke. Ud af de 11 deltagere var der 6, som aldrig havde haft »brædder« på, så man kunne godt forestille sig, at det ville gå helt galt. De 6 nybegyndere kastede sig dog hovedkulds ned af den stejle bakke med meget morsomme resultater til følge. Der var i hvert

TUMLERENs besætning får kolde fødder

fald ingen nordmænd, som var i tvivl om, at dansken var på fjeldet. Hen på eftermiddagen tog vi hjem til hotellet, men en ting var dog sikkert, det var ikke sidste gang, nybegynderne havde stået på ski.

Mandag over middag sejlede vi ud til støjmålebanen ved Åmöy. Det var sidste gang, denne støjmålebane skulle bruges, idet man har etableret en ny ved Bergen. Vel ude i bøjerne gik vi igang med et omfattende testprogram. Da der kræves absolut stilhed under gennemførelsen af disse tests, blev den del af besætningen, som ikke skulle lave noget, beordret på køjen. Tisdag morgen gik turen ud for at foretage de dynamiske støjmålinger, som også blev afsluttet med et godt resultat, og tirsdag eftermiddag kunne TUMLEREN begynde at sejle hjem igen. Forlægningen blev brugt til procedureøvelser, idet vi havde en del nyt personel med.

TUMLEREN ankom til Flådestation Frederikshavn torsdag aften efter en vel gennemført FORACS.

(TUMLEREN)

Britisk boardinghold på russisk destroyer

For bare få år siden ville tilstedeværelsen af et bevæbnet engelsk boardingteam på et russisk krigsskib have medført en større international krise.

I februar 1994 gennemførtes imidlertid en sådan operation, da et hold fra HMS GLASGOW gik ombord i destroyeren ADMIRAL VINIGRADOV, og den kolde krig var med ét som forsvundet i glemslens tåger.

Det bevæbnede team fra den britiske type 42 destroyer gennemførte en øvelse i boarding og visitering i den russiske UDALOY-klasse destroyer som led i en større samvirkeøvelse mellem de to skibe i den Persiske Golf.

De engelske »gæster« fik en varm modtagelse af russiske marineinfanterister i en realistisk nærkampøvelse ombord.

HMS GLASGOWs LYNX helikopter fik også den meget usædvanlige oplevelse at lande på den store russer for at ombordsætte andre gæster. Samvirkeøvelsen, som varede to døgn, omfattede bl.a. også »light-jackstay« overførsel fra skib til skib af 30 besætningsmedlemmer fra begge skibe. Den hjertelige modtagelse ombord afslørede, at gammel, gensidig mistro er forduftet, og at good will har gode betingelser.

(Klip fra Navy News)

Russiske og engelske orlogsgæster sammen på VINDGRADOV

HMS GLASGOW og AD VINDGRADOV i skøn samdrægtighed

Besøg fra Albanien

Chefen for den albanske flåde, kommandør Edmond Xhupani, ledsaget af chefen for den albanske søofficersskole og af chefen for de albanske flådebaser aflagde den 13.-14. jan. besøg ved søværnet.

Albanerne blev orienteret om Flådestation Korsør og besøgte korvetten

OLFERT FISCHER. Ved besøg i Søværnets operative Kommando blev de orienteret om farvandsovervågningen og danske maritime operationer. Under sejlads med patruljebåden LAXEN overværede de sømålsskydning ved Sjællands Odde og blev briefet om SF 300 projektet. Albanerne var under besøget meget interesserede i det danske koncept for farvandsovervågning, søofficersuddannelsen og i samarbejdet mellem søværnet og andre myndig-

heder, civile som militære. Chefen for den albanske flåde er 29 år gammel, hvilket er et godt mål for, hvor langt man skulle ned i rækkerne for at finde personel, der ikke var belastet af den kommunistiske fortid. Albanien er meget interesseret i at samarbejde med vestlige flådeenheder og i at yde service og assistance til de NATO/FN enheder, der patruljerer i Adriaterhavet inklusive i Otranto Strædet ud for Albanien kyst.

(2. Eskadre)

DANYARD AALBORG A/S

Søværnets Materielkommando indgik den 26. juni 1993 aftale med Danyard Aalborg A/S om færdigindretning og idriftsættelse m.v. af STANDARD FLEX 300 serien.

Aftalen har virkning i perioden 1. januar 1994 til 31. december 1998. I forbindelse med lukning af Aalborg Værft A/S blev Danyard Aalborg etableret med det formål at effektivisere den med Søværnets Materielkommando aftalte ordre på bygning af SF 300 skibene. Første ordre var på 7 enheder, siden er 6 + 1 enhed kommet til, således at Danyard Aalborg juni 1995 har leveret i alt 14 SF 300.

I øjeblikket udrustes nr. 12 i serien og nr. 13 er skrogmæssigt færdig, klar til udrustning. Værftet har opnået både ISO 9001 og AQAP 110 certificering. Det er klart, at med bygning af en så lang serie skibe opnår medarbejderne på Danyard Aalborg et meget stort kendskab til SF 300 skibene. Som det nok er alle bekendt, er SF 300 bygget i en glasfiber sandwich

STANFLEX med minerydningsdrone

S – STANDARD FLEX 300

konstruktion, og værftet var derfor nødt til at opføre en helt ny fabrik til bygning af disse skrog.

Ved lukning af Aalborg Værft A/S blev andre faciliteter ledige, bl.a. værftets store hal, som hidtil var anvendt til Off-shore konstruktioner. De første 12 skibe er udrustet i denne hal, der er placeret i Aalborg Øst ved Grønlandshavnen. Herudover råder værftet over en flydedok, så værftet

kan dokke SF 300 og andre skibe samt ilandtage skibene. Denne dok blev bl.a. anvendt til at ilandtage U-båden til Marinemuseet i Aalborg.

I forbindelse med at vi arbejder på de sidste SF 300, samt at der er ved at opstå et marked for hurtigfærger (de for tiden meget omtalte Katamaraner i aluminium), skal udrustningshallen ikke mere anvendes til SF 300, hvorfor Danyard Aalborg samles ved

Glasfiberfabrikken på det tidligere Aalborg Værft.

Der er også her mulighed for at ilandtage SF 300, hvis dette er formålstjenligt, ligesom hallen kan anvendes til udrustning.

Danyard Aalborg vil som hidtil også udføre arbejde for andre kunder.

(Danyard Aalborg A/S)

STANFLEX i det forkerte element

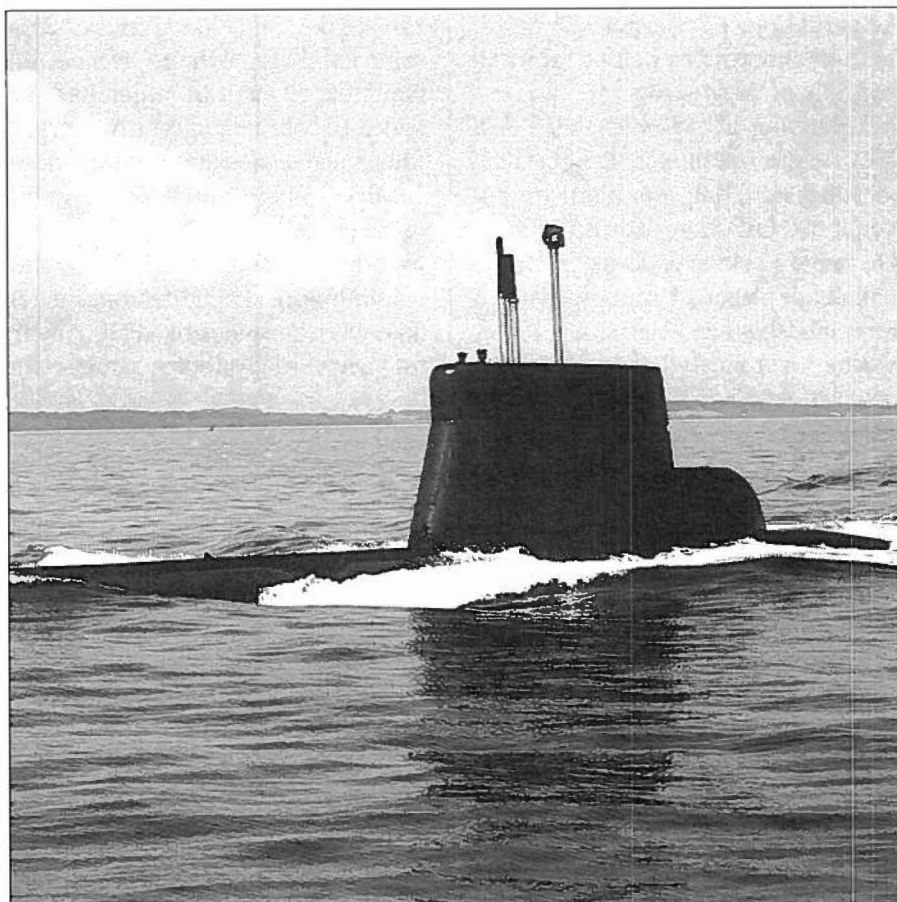
Med SÆLEN på øvelse

Undervandsbåden SÆLEN deltog som eneste undervandsbåd i SQUADEX 5/94 og Nederland-workup 6/94.

SÆLEN afgik fra Flådestation Frederikshavn 31. januar om morgenen.

Efter en forlægning gennem Kattegat og Øresund ankom båden til sit dykkefelt vest for Bornholm den 1. februar ved middagstid. Tirsdagens og onsdagens program var at være målfartøj for danske og hollandske Antisubmarine Warfare (ASW) enheder og Maritime Patrol Aircraft (MPA) fly. Øvelsernes formål var træning af ASW enheder i målfølgning med en stadigt stigende sværhedsgrad og med stadigt friere tøjler for SÆLEN, herunder mulighed for engagement. De forskellige faser bekræftede for SÆLENS besætning, at undervandsbåde er svære at detektere. I flere tilfælde var det nødvendigt næsten at dykke ud, før MPA-fly kunne finde os, eller foretage provokerende angreb på ASW enheder med tilhørende affyring af signalgranater. Disse indledende øvelser var værdifulde for besætningens træning. Mellem de enkelte øvelser blev tiden brugt til neddykket forlægning samt interne procedureøvelser og brandøvelser.

Efter en vellykket taktisk øvelse kunne SÆLEN dykke ud ved midnatstid og fortsætte i overfladen til provinshavn. Denne gang var »provinshavnen« Holmen, som velvilligt tog imod. Besætningen blev indlogeret på Marinekasernen, hvorfra udgangspunktet for standardprogram-

SÆLEN i fin form

met »weekendophold i fremmed havn« kunne indledes.

Mandag morgen tørnede besætningen igen til for at deltage i Nederland-workup 6/94 og tirsdag morgen kunne SÆLEN dykke for igen at befinde sig i sit rette element.

Hvad uge fem havde manglet i fiskeriaktivitet, blev drastisk ændret i uge seks, til tider så meget, at selv overfladeskibene fik problemer. Tirsdag og onsdag var igen primært ASW tracking øvelser, og onsdagen blev afsluttet med en øvelse med VÆDEREN, som skulle afprøve sin Variable Depth Sonar (VDS). Igen viste det sig, at saltlagene i Østersøen er glimrende gemmesteder for un-

dervandsbåde. Ind imellem kunne besætningen øve sig på diverse nødprocedurer ved simulerede havarier.

Tidligt torsdag morgen kunne SÆLEN dykke ud for at vende stævnen mod Flådestation Frederikshavn. 36 timers kold overfladeforlægning ventede, men når weekenden nærmer sig, kan der udholdes mange pinsler.

Endelig fredag formiddag kunne Flådestation Frederikshavn anløbes. Efter grundig rengøring kunne der gives fortjent landlov efter bådens første to ugers øvelsessejls.

(SÆLEN)

HVIDBJØRNENs første togt til Grønland

Det nye inspektionsskib HVIDBJØRNEN er vendt hjem fra sit første togt til grønlandske farvande, et vintertogt der strakte sig over perioden 29. november til 2. marts.

Under forlægningen til Grønland inspiceredes de danske oliefelter i Nordsøen, og under den videre forlægning passeredes Færøerne i en vindstyrke på 25 m/sek., hvilket sikrede, at alle nåede at få søben inden ankomsten til Grønland.

Tidligt om morgenen søndag den 5. december sigtedes Grønlands sydspids, Kap Farvel, og den første is, og ved daggry anduvedes Prins Christianssund efter passage af en række mindre isbræmmer, hvor et stort antal sæler boltrede sig. Med mere end halvdelen af besætningen på broen for at beundre det storslåede skue, stod man ind mellem de snedækkede, lodrette fjelde i strålende sol. Trods en temmelig stiv fjordvind blev det en utrolig smuk tur gennem det smalle, 60 sømil lange sund, der fører fra Øst- til Vestkysten af Grønland.

Efter et par dages ophold i Grønne-dal, hvor der atter var lejlighed til at få fast grund under fødderne og vise skibet frem, samt gennemføre briefing om de foreliggende planer og fiskeriaktiviteter ved Grønlands Kommando, forlagde HVIDBJØRNEN til Nanortalik, Grønlands sydligste by, for at aflægge et udvidet rutinebesøg, der indledtes med tre skuds salut. Det var byen, der gennem Grønlands Kommando havde anmodet om at få besøg af et inspek-

tions-skib, og der var i anledning af besøget tilrettelagt et større program omfattende byvandring, fodbold- og billiardturneringer, kransenedlæggelse, helikopteropvisning og åbent skib m.m., således at besøget næsten kom til at antage karakter af et adoptionsbesøg og således kom til at fungere som en slags generalprøve på den forestående adoption i Qaqortoq (Julianehåb) lige før jul.

De følgende fjorten dage, som blev tilbragt på Vestkysten, bød på afvekslende sejlads skiftende mellem kontrolbesøg i trawlere og besejlingsøvelser af de isfri havne, inden HVIDBJØRNEN den 22. december i strålende sol anløb Qaqortoq, der er en af Grønlands smukkeste byer, for at gennemføre adoption og fejre julen.

Repræsentanter for byen tog imod på kajen, hvorefter den vagtfri del af besætningen, med skibets våbenskjold i front, marcherede til rådhuset, hvor den officielle adoption blev markeret med taler og efterfølgende reception. Samme aften var HVIDBJØRNEN vært ved en usædvanlig reception for 100 gæster fra byen.

Det usædvanlige bestod ikke i traktementet, men derimod i underholdningen, idet den kendte grønlandske sanger Rasmus Lyberth var blandt gæsterne og gav adskillige sange afvekslende med grønlandsk korsang.

Julen satte naturligvis sit præg på programmet, således at den 23. december hovedsageligt blev brugt til forberedelser samt til besøg og rundvisning af 5. klasse fra Qaqortoq Skole.

Juleaftensdag, hvor vejret var klart og vindstille med let frost, indledtes med et besøg på byens alderdomshjem, inden de sidste forberedelser blev gjort til at fejre juleaften. En meget stor del af besætningen havde ønsket at opleve en grønlandsk julegudstjeneste, hvorfor man kl. 16.00 fordelte sig i byens to kirker. Efter gudstjenesten samledes kirkegængerne på byens torv for at danse om juletræet, der er anbragt oven på Grønlands eneste springvand. Dette er en meget gammel tradition, som stadig holdes i hævd.

Inden den fælles middag ombord, samledes hele besætningen i mandsskabsklubben, hvor chefen læste de

Adoption i Qaqortoq

OCEAN TIGER i svær sø

modtagne julehilsner og juleevangeliet, inden man gik til bords. Julen er jo nok det tidspunkt, hvor alle helst vil være hjemme hos familien, men skal julen endelig fejres ude, kunne det næppe være sket mere stemningsfuldt.

Skibets julefrokost 1. juledag blev afbrudt en halv time, da koret fra byens gamle kirke kl. 14.30 troppede op for at glæde alle med deres sang, et velkomment, men uventet indslag, der vidnede om den gode stemning, der prægede hele besøget.

2. juledag stod i de sportslige arrangementers tegn, ligesom byen på denne dag var vært ved et større frokostarrangement for besætningen.

Ved afgangen fra Qarqortoq den 27. kl. 10.00 blev der kvitteret for et godt besøg med fyrværkeri og lyskugler som et farvel til den smukke by, der har modtaget HVIDBJØRNEN med åbne arme og stor gæstfrihed.

Allerede samme eftermiddag gennemførtes kontrolbesøg i en trawler, men for en del af besætningen blev der imens lejlighed til at bade i de varme kilder på Unartok-øen.

Nytårsaften blev tilbragt i Nuuk (Godthåb) og markeret med et over-

dådigt fyrværkeri både klokken tyve for at fejre det danske nytår og klokken fireogtyve det grønlandske.

Fredag den 7. januar kl. 03.30, hvor HVIDBJØRNEN lå i Narssarsuaq, indløb der en nødmelding fra en trawler med 24 personer ombord, der befandt sig i havsnød sydvest for Kap Farvel, hvor den under en orkan med meget høje søer havde fået slået adskillige ruder i styrehuset ind, smadret styresøjlen og ødelagt strømforsyningen til lys, kompas og navigationshjælpemidler.

Der blev naturligvis straks purret ud og gjort klar til afgang, og kl. 14.30 var HVIDBJØRNEN fremme ved trawleren AMERDLOQ, der på dette tidspunkt heldigvis havde fået situationen så meget under kontrol, at hun kunne få farten op på otte knob og styre nogenlunde sikkert. På dette tidspunkt blæste det lige under orkanstyrke, men i de kommende timer aftog vinden hurtigt. HVIDBJØRNEN eskorterede AMERDLOQ nordover, indtil sikker landkending var opnået nord for Pamiut (Frederikshåb), hvorefter trawleren på egen hånd fortsatte mod Nuuk.

Den 19. januar forlagde HVIDBJØRNEN gennem Prins Christi-

ansund til Østkysten for at inspicere rejefelterne der, hvor der for alvor var ved at komme gang i fiskeriet. Desværre var der i dette område også gang i lavtrykkene, således at den ene storm afløste den anden, hvorfor kontrolbesøgene i perioder blev vanskeliggjort.

I forbindelse med et planlagt forsyningsanløb af Reykjavik ved måneds-skiftet blev der den 27. januar afholdt polardåb, hvor ikke mindre end 22 af skibets besætningsmedlemmer måtte igennem et hårdt program for at opnå det eftertragtede diplom. Herefter var lejligheden til at slappe af nogle dage i den islandske hovedstad en kærkommen begivenhed. Besøget var dog ikke kun afslapning, idet skibet samtidig benyttede dette første besøg til at knytte en række kontakter til de stedlige myndigheder, herunder den islandske kystvagt og de amerikanske styrker på Keflavik.

Torsdag den 10. februar kl. 01.30 kom der melding om, at trawleren OCEAN TIGER, der befandt sig ca. 100 sømil nord for HVIDBJØRNENs position, havde fået maskinhavari og var i drift ind mod iskannten, hvorfor der var behov for

slæbeassistance så hurtigt som muligt.

Vejret i området var på dette tidspunkt fuld orkan med en vindstyrke på over 30 m/sek. Kursen blev naturligvis straks lagt om, og det blev meddelt, at HVIDBJØRNEN ville være fremme omkring klokken elleve om formiddagen. Henset til vejret i området gik man straks i gang med at tilrigge det nødvendige slæbegrej. Omkring 10.45 var havaristen i sigte, og kort efter kunne agterdækket melde klar til slæbning, og den vanskelige manøvre med at bringe skibene på klods hold af hinanden i det hårde vejr kunne begynde. Vinden var på dette tidspunkt heldigvis løjet lidt, men det blæste stadig omkring 20

m/sek., og søen var barsk, navnlig når skibet kom til at ligge tværs.

Først i tredje forsøg lykkedes det at etablere forbindelsen mellem skibene, hvorefter operationen med at få slæbetrossen over kunne begynde. Denne del forløb forholdsvis smertefrit, og kl. 12.20 kunne man med lettelse konstatere, at OCEAN TIGER var taget på slæb, og HVIDBJØRNEN havde nu kurs mod Island, hvor trawleren skulle repareres. Men det var 220 sømil med fortsat orkanvarsel og i 10-15 meter høje bølger.

Helt uden problemer blev denne slæbning da heller ikke, for kl. halv ni fredag morgen brast slæbetrossen som følge af den store belastning i

den voldsomme sø. Trods det dårlige vejr, hvor vindstyrken nu atter var over 30 m/sek., lykkedes det i løbet af fire timer at genetablere slæbet, denne gang med 650 meter trosse og 200 meter wire, hvorefter slæbningen kun genoptages.

I løbet af eftermiddagen begyndte vinden at tage af, således at farten gradvist kunne øges til seks knob, og lørdag aften kl. 18.00 kunne trawleren overgives til en lokal slæbebåd, som kunne bringe den det sidste stykke ind i havnen, mens HVIDBJØRNEN selv igen satte kursen mod Dohrns Banke.

(HVIDBJØRNEN)

Flådebesøg

Dato	By	Nation	Skibsnavn	Type	Besætning
Maj					
10.-11.	Frederikshavn	Tyskland	SP 1	minefartøj	14
12.-13.	Frederikshavn	Tyskland	SP 1	minefartøj	14
16.17.	Frederikshavn	Tyskland	SP 1	minefartøj	14
Juni					
3.- 7.	København	Tyskland	ALSTER	testfartøj	80
9.-13.	Aalborg	Norge	LOM, GRIBB, JO, ERLE	torpedobåde	80
10.-13.	Holbæk	Norge	VERNØY	hjælpeskib	5
10.-13.	København	Holland	URANIA	hjælpeskib	17
11.-14.	København	Brasilien	BRASIL	skoleskib	429
16.-18.	Rønne	Holland	URANIA	hjælpeskib	17
17.-20.	Holbæk	Norge	VERNØY	hjælpeskib	5
20.-24.	København	Frankrig	CYBELE, ANDROMEDE	mineskibe	95
20.-24.	København	Frankrig	STYX	dykkerskib	30
24.-27.	København	Norge	LOM, GRIBB, JO, ERLE	torpedobåde	80
Juli					
1.- 5.	Aalborg	USA	OLIVER HAZARD PERRY	fregat	206
30.-31.	Aabenraa	Tyskland	GEFION, MEDUSE	mineskibe	50
31.- 1.	Sønderborg	Tyskland	GEFION, MEDUSE	mineskibe	50

MALLEMUKKEN atter aktiv

Endnu inden foråret havde bidt sig fast i Danmark, kunne man opleve rigtig forårstravlhed på Flådestation Frederikshavn. Baggrunden for denne ekstraordinære travlhed var en beslutningen om at forære den oplagte inspektionskutter MALLEMUKKEN til Estland.

Overrækkelsen af denne usædvanlige gave skulle finde sted i Tallin, samtidig med Forsvarsministerens besøg i Estland den 29 - 30 marts. Med en forlægnings tid på 3 dage, gav det ca. 3 uger til sikkerhedsefter-syn, nødvendige reparationer, udrustning af skibet samt nødvendig forskole for den indkaldte besætning. Termin for kommandohejsning blev sat til den 23. marts og afgang 24. marts. Og så blev der ellers gået til makronerne over hele linien. I tiden under tilrigningen nød MALLEMUKKEN godt af at være Flådens højest prioriterede skib hvad angik udrustning og hjælp fra værkstederne. Der blev arbejdet i døgn drift. Flådestationen arbejdede på højtryk med nødvendige reparationer og kontrol af systemer. Besætningen sled med at få skibet op på et nogenlunde præsentabelt og brugbart niveau. En arbejdsopgave, der skulle ses i lyset af, at skibet havde sovet tornerosesøvn i næsten 2 1/2 år.

Den nyudnævnte estiske flådechef, kommandør Roland Leti, ankom til flådestationen sammen med sin teknikofficer, kaptajn løjtnant Valdemar Alep, midt under tilrigningen for at kigge MALLEMUKKENs besætning over skulderen og for at være

MALLEMUKKEN for fuld skrue

med under forlægningen til Estland. Flådechefen var meget glad for sit nye skib, der var udset til at danne fundament i opbygningen af en estisk flåde. Han var dog lidt bekymret over den manglende bevæbning. Der var mange, der krydsede fingre, da MALLEMUKKEN stod ud på sin første prøvetur siden oplægningen. Men mange pessimistiske spådomme blev gjort til skamme, for den gamle dame med mere end 30 år på bagen leverede varen endnu en gang. Alle systemer fungerede, og med 3 skud fra en salutkanon kunne der hejses kommando til tiden.

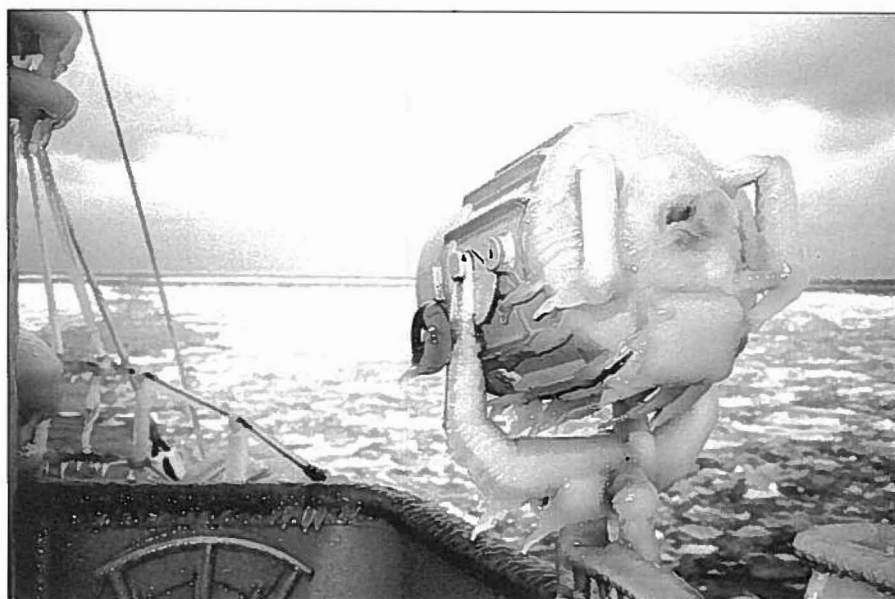
Turen til Tallin forløb ikke helt så problemfrit som forventet. En hård vestlig kuling sendte næsten hele den 11 mands store besætning på køjen på det første ben ned gennem Kattegat. Kun enkelte garvede kut-tersejlere holdt stand mod søsygens

kvaler. De to estiske passagerer måtte ligeledes hvile sig, indtil skibet var i smult vande ved Kronborg. Her kom det første tekniske havari. Ekspansionstanken til centralvarmesystemet sprang læk, og turen måtte lægges forbi Langelinie for en natlig reparation. De næste problemer kom lidt efter lidt på vej nordover i Østersøen. På højde med Gotland begyndte skibet at overise. Vinden var gået i nord 15-20 m/sek., og temperaturen var faldet til minus 8 grader. Andet døgn i søen ved midnat var det nødvendigt at dreje under for at banke is. MALLEMUKKEN var ved turens start kun udstyret med den mest nødvendige udrustning, og iskøller blev ikke anset for at henhøre under denne kategori. De forhåndenværende midler blev taget i brug, herunder serveringsbakker til at skovle med, og efter 1 1/2 times solidt arbejde,

var skibet klar til at fortsætte under forhold, der nærmede sig de arktiske, hun oprindeligt var konstrueret til. Næste morgen på vej ind i den Finske Bugt stødte skibet på de første isforekomster. På baggrund af de foreliggende ismeldinger, blev det besluttet at søge syd om drivisen. Men iskoncentrationen tiltog, jo længere østpå skibet kom. Op ad formiddagen lykkedes det at få kontakt med et mindre estisk handelsskib, der kunne anvise en forholdsvis isfri rute længere nord på i den Finske Bugt. Inden skibet søgte nordover, var det dog tid til at skifte en brandolieventil på hovedmotoren. Efter et par timers søgen fandt MALLEMUKKEN ud i næsten isfrit farvand, og hun kunne igen fortsætte mod Tallin, som lige med et i al isen syntes så uendeligt lang væk. Endnu længere væk forekom Tallin, da MALLEMUKKEN gik fast i den tætte drivis ca. 35 sømil vest for bestemmelsesstedet. Skibet havde ellers gjort god fart hele eftermiddagen agten for en russisk bulkcarrier, men da denne måtte give op over for den seje drivis, var der ikke meget at gøre. Hjælpen var lige om hjørnet denne frostklare søndag i estisk farvand. Allerede efter 1/2 times tid tordnede en kraftig isbryder tæt forbi MALLEMUKKENs skibsside. Den finske isbryder TARMO var bestilt til lejligheden af den estiske flådechef, og med TARMOs hjælp lykkedes det omsider at nå frem til Tallin, hvor MALLEMUKKEN anløb i al ubemærkethed på den anden side af midnat mandag morgen med en meget træt besætning.

Den officielle overrækkelse skulle først finde sted om onsdagen, så der blev et par dage til at finpudse skibet og ligeledes til at få hvilet ud oven på en uventet hård sejltur. Dagene blev også brugt til at sætte den nye estiske besætning ind i skibets indretning og brug og ikke mindst i de unoder, hun havde tillagt sig efter mange år i tjenesten.

Var MALLEMUKKEN ankommet i ubemærkethed, blev det meget anderledes på selve dagen den 29.

Let overisning

marts. Et stort opbud af estisk militært personel sørgede for festligholdelse af begivenheden, og en massiv lokal pressedækning sørgede for, at dagen blev nedfældet i historiebøgerne for tid og evighed. Da de to forsvarsministre standsmæssigt ankom, den danske for at stryge sin kommando, den estiske for at hejse sit nationsflag, var alle rammer på plads til den officielle overdragelse, der skulle foregå ved underskrivelse af et specielt overdragelsesdokument, udfærdiget til lejligheden. På det tidspunkt, hvor orlogsflaget blev nedhalet og forsvarsministerens kommandotegn strøget, og de esti-

ske flag og kommandotegn gik til vejs, ophørte MALLEMUKKEN med at eksistere. Den eksisterer nu kun i erindringerne hos de mange, som gennem mere end 30 år har gjort tjeneste om bord i den stolte søfugl. Skibet er nu indlemmet med taknemmelighed i den estiske flåde under navnet AHTI. Gaven, som esterne modtog, var forløberen i en dansk-estisk militæraftale om uddannelse og materiel, og man får vel næppe en bedre start på en sådan aftale end et godt orlogsskib.

(MALLEMUKKEN last message)

I kølvandet på det russiske handelsskib SERBIRSKAYA II

Torskeyngel på jomfrusejlds med TRITON

Fiskeriinspektion kan være mere end blot fiskerikontrol. Det blev klart, da TRITON modtog meddelelse om, at Færøernes Kommando i januar 94 havde indgået aftale med fiskeriforsøgsstationen i Vid Air om medvirken ved udsætning af torskeyngel på Færø Banke sydvest for Færøerne.

Som led i denne aftale ankrede TRITON en tidlig morgen sidst i januar ud for forsøgsstationen og tog et kar med 3.000 stk. torskeyngel ombord. Hensigten var, efter en sejltur på ca. 8 timer, at undersøge, hvorvidt den planlagte transportform var hensigtsmæssig. Kunne fiskene overleve stress og søsyge? Disse faktorer havde man kendskab til fra transport af lakseyngel, men ingen erfaring vedrørende torskeyngel. Det var derfor meget opmuntrende, da TRITON, dagen efter at have gennemført første del af opgaven, erfarede at alle 3.000 på nær 17 havde klaret strabadserne.

Dermed var der givet grønt lys for næste fase, hvor der skulle udsættes 10.000 stk. mærkede fisk på tre nærmere angivne positioner på Færø Banke. Denne fase skulle bringes til udførelse, når vejrudsigten lovede godt vejr, idet det var hensigten at sænke de kar, hvori fiskene transporteredes, ned i havet fra et stilleliggende skib og dernæst vippe dem rundt.

Efter omhyggelige konsultationer og studier af vejrkort blev dagen for operationens gennemførelse fastsat, og TRITON tog nu 8 kar med hver

1.250 mærkede fisk ombord. Fiskene blev ledsaget af fire havbiologer og et TV-hold.

Som forudset indledtes forlægningen mod udsætningsstedet i pænt vejr, men også denne dag viste vejret sig meget foranderligt og vanskeligt at forudsige. Kort sagt, det begyndte at blæse op, og vindmåleren pendlede mellem 15 og 20 m/sek. ved ankomst til Færø Banke. De lagte planer måtte revideres, og der måtte gennemføres en del kreativ, sømandsmæssig nytænkning, da det besluttedes at fortsætte forsøget med udsætning på trods af de ændrede forudsætninger.

Det skal blot konstateres, at udsætningen fandt sted uden uheld, og de medsejlende havbiologer kunne tørne ind og pleje deres mere eller mindre udtalte søsyge under forlægningen tilbage mod Færøerne i bevidstheden om, at de havde bidraget til en forøgelse af torskebestan-

Ynglen på vej i havet

den på Færø Banke. Siden hen er det hensigten, ved hjælp af elektroniske målinger og registrering af evt. fangede fisk, at danne sig et indtryk af fiskenes vandringmønster, men det er en helt anden historie.

(TRITON)

Containeren klargøres

VÆDDEREN (A) på Færøerne

Det har i mange år været en tradition at inspektionsskibet ved Færøerne går til Tværá fastelavns søndag. Børn og forældre inviteres til tøndeslagning og efterfølgende traktement med varm kakao og fastelavnsboller.

Det var i år inspektionsskibet TRITON, der ved fastelavnstide havde station ved de stormomsuste øer, men på grund af dårligt vejr måtte vi opgive at gennemføre arrangementet. Da TRITON efter fastelavn forlagde til Frederikshavn, blev det aftalt, for ikke at skuffe børnene, at de allerede fyldte tønder skulle overføres til VÆDDEREN, så det traditionsrige arrangement dog kunne afvikles med lidt forsinkelse!!

Således anløb VÆDDEREN Tværá i weekenden 12. – 13. marts, præcis en måned efter fastelavn. Det skulle snart vise sig, at traditionen er velforankret, og ikke mindre end 240 festligt udklædte børn mødte op for at slå katten af tønden. For at blive uafhængig af vejret var arrangementet henlagt til forreste fortøjningsdæk, men temmelig usædvanligt for årstiden skinnede solen forårsagtigt hele eftermiddagen, og tøndeslagningen blev fulgt af mange af byens borgere både fra kajen og ombord i skibet.

Der blev nedslået tre tønder og tre par kattedkonger, og dronninger blev fundet. Herefter udbakkede kabysen de lækre fastelavnsboller, der

Kampen er i gang

Sejrs-rovet deles

ledsaget af den varme kakao blev indtaget som stående buffet blandt ankerspil, capstan og pullerter.

Dette var VÆDDERENs andet fastelavnsarrangement i 1994, det første var i Aabenraa under forskolen,

så de efterhånden rutinerede arrangerer fra velfærdsudvalget kan melde alt udsolgt i tønder og katte.

SØVÆRNETS MÆRKEDAGE

Her fortsætter serien med søværnets mærkedage. Redaktionen skylder at oplyse, at der ved udfærdigelsen af serien har været gjort udstrakt brug af det arbejde, som overarkivar Hans Chr. Bjerg, Rigsarkivet, har

gjort med ajourføring af admiral Kjølens oprindelige værk. Det ajourførte værk er udgivet som FKOPUB 051-501 i august 1984. I dette nummer af SØVÆRNSORIENTERING gennemgås foreliggende

mindedage gennem tiderne for april kvartal. Af pladshensyn har det været nødvendigt at indskrænke oversigten til kun at omfatte APRIL/MAJ. Men vi fortsætter ufortrødent i næste nummer.

APRIL

1. april 1946:

Grønlandske Marinekommando oprettes.

2. april 1801:

Slaget på Reden. Kommandør Olfert Fischer kæmper med sin »sødefensionsline« i over fire timer mod en overlegen engelsk flådestyrke under Lord Nelson.

Danske tab: 1.348 døde og sårede, 1.779 fanger. Engelske tab: 2.237 døde og sårede.

2. april 1859:

Søofficersforeningen stiftes.

4. april 1733:

Titlen »Kongens Jagt-Capitain« indføres.

5. april 1849:

Fire danske orlogsskibe angriber tyske batterier i Eckernførde Fjord. Linieskibet CHR. VII skydes i brand og springer i luften. 100 mand omkommer, herunder næstkommanderende, kaptajnløjtnant Krieger.

9. april 1731:

Særligt kongeflag indføres i flåden.

13. april 1810:

Fire kanonbåde erobrer engelsk kanonbåd ud for Samsø.

17. april 1599:

En eskadre på 12 skibe afgår fra København og runder Nordkap for at beskytte fiskeriet ved den norsk-russiske grænse.

Eskadren er under kommando af »Captayn Christian Frederiksen«, som i virkeligheden er kong Christian IV.

20. april 1722:

Bespisningsreglementet gøres for første gang tilgængeligt for besætningen, idet det skal ophænges på stormasten i alle orlogsskibe.

24. april 1715:

Dansk flåde under schoutbynacht (kontreadmiral) Gabel slår en svensk eskadre i Fehmarn Bælt (Kolberger Heide). 3 svenske linieskibe og 2 fregatter erobres.

Gabel udnævnes til viceadmiral.

30. april 1913:

Danmarks Marineforening stiftes.

MAJ

1. maj 1676:

Eskadre på 8 linieskibe og 8 fregatter under admiral Niels Juel erobrer Visby og besætter Gotland.

2. maj 1605:

Orlogsskibene TROST og DEN RØDE LØVE afsejler fra København på togt, hvor Grønland genfindes og Grønlandsfarten genoptages.

2. maj 1960:

Flådestation Korsør oprettes.

4. maj 1700:

Søofficersgraderne inddeles i generaladmiral, general-admiral-lieutenant, schoutbynacht, commandeur-capitain, capitain, capitain-lieutenant, søleutenant og underleutenant.

7. maj 1937:

Kystflåden udskilles fra flådestationen. Kommandørkaptajn Ipsen bliver første flådestationschef.

8. maj 1625:

Chr. IV Krigsartikler udstedes. Mandskabet inddeles i 2 vagter og i bakker.

8. maj 1627: Niels Juel fødes.

9. maj 1742:

Bygmester Philip de Langes tegninger til arsenalbygningen på Nyholm approberes ved kgl. resolution. Bygningen tages i brug 1746 som afløser (for Flådens vedkommende) for det fælles Tøjhus (siden 1604) ved Christiansborg.

9. maj 1864:

Nordsøeskadren, skruefregatterne NIELS JUEL og JYLLAND samt skruekorvetten HEIMDAL under orlogskaptajn Suenson, slår ved Helgoland en østrigsk eskadre, bestående af skruefregatterne SCHWARZENBERG og RADETZKY samt tre preussiske dampkanonbåde.

10. maj 1645:

Chr. IV udsteder ordenans for Flåden. Ved denne indføres bl.a. en søfiskal, der skal virke som flådens offentlige anklager. Under forskellige benævnelser forbliver stillingen i kraft til 1902.

11. maj 1712:

Eskadre bestående af linieskibet FYEN og 4 fregatter under commandeur-capitain Knoff kæmper ud for Fladstrand med en svensk eskadre på 4 linieskibe og 3 fregatter.

11. maj 1902:

Krydseren VALKYRIEN deltager som stationsskib i Vestindien i redningsarbejdet efter vulkanen Mont Pelus udbrud den 2. maj på Martinique og redder 567 mennesker.

11. maj 1945:

Søværnet rykker ind på på Holmen efter den tyske besættelse.

12. maj 1810:

Eskadre på 4 orlogsbrigge kæmper med og fordriver den engelske fregat TRIBUNE udfor Mandal.

14. maj 1717:

Kattegateskadren bestående af 2 linieskibe, 2 skytsskibe og 12 galejer m.v. under Tordenskjolds kommando, angriber Gøteborg.

15. maj 1952:

Søværnets Havaritjeneste oprettes som særligt tjenesteområde under kystflåden.

16. maj 1619:

Orlogsskibet ENHJØRNINGEN og jagten LAMPRENEN under kaptajn Jens Munk afsejler fra København for at finde Nordvestpassagen, hvilket mislykkes. ENHJØRNINGEN forliser. Kun Jens Munk og to mand overlever vinteren ved Hudsonstrædet. De vendte tilbage og ankom til Norge med jagten i 1620.

16. maj 1644:

Flådestyrke på 9 skibe under Chr. IV, om bord på TREFOLDIGHEDEN, slår i Lister Dyb en svensk-hollandsk flåde på 13 skibe.

16. maj 1797:

Middelhavseskadren, fregatten NAJADEN og briggen SARPEN m.fl., kæmper ud for Tripolis mod tripolitansk eskadre på 6 skibe.

21. maj 1184:

Flåde på 100 skibe, samlet ved Masnedø under biskop Absalon, slår i Strelasund ved Rügen den pommerke flåde på 500 skibe. Af den pommerke flåde erobres 447 skibe og 18 sænkes. Den pommerke chef, Hertug Bugislav, tages til fange og de danske konger antager efter den dag titlen »de Venders ...«.

22. maj 1565:

Blokadeeskadre udfor Nydyb på 4 skibe under admiral Peter Huitfelt landsættes og brændes ved Jasmund efter kamp med 9 svenske skibe. Besætningerne bjærges.

23. maj 1809:

20 kanonbåde angriber i Storebælt en konvoj under dækning af en engelsk eskadre på 5 linieskibe og 2 fregatter m.fl., hvorefter den engelske fregat MELPOMENE må sendes hjem for kassation.

24. maj 1612:

Fæstningen Elfsborg kapitulerer, efter at eskadre på 7 skibe under admiral Jørgen Daa i 1611 og 1612 har angrebet svensk flåde i Gøteborg og blokeret elven.

25. maj 1676:

Dansk hollandsk flåde på 18 linieskibe og 8 fregatter, under admiral Niels Juel, kæmper mellem Bornholm og Rügen uafgjort med svensk flåde på 27 linieskibe og 11 fregatter m.fl.

26. maj 1672:

Fregatten FÆRØ hejser Dannebrog over Sct. Thomas.

29. maj 1678:

General-admiral-leutenant Niels Juel hejser sit flag på linieskibet CHRISTIANUS QUINTUS, som chef for slagflåden på 31 linieskibe, 9 fregatter og en del mindre skibe, ialt 2.006 kanoner og 10.614 mand.

30. maj 1563:

Eskadre på 9 skibe kæmper med og fordrives af svensk flåde på 19 skibe ud for Rønne.

30. maj 1564:

Dansk-lübsk flåde på 29 danske og 10 lübske skibe, under admiral Herluf Trolle, slår ved Øland en svensk flåde på 36 skibe.

31. maj 1626:

Eskadre på 5 skibe fra Elben slår i Nordsøen 12 fribytterskibe fra Dynkarken. To skibe brændes og 4 skydes i sænk.

31. maj 1695:

Linieskibet LINDORMEN afslår i Kanalen et fem timers angreb af engelske orlogsmænd på sin konvoj.

VÆDDEREN (A) i Liverpool

Inspektionsskibet VÆDDEREN aflagde i påskedagene rutinebesøg i Liverpool. Efter en måned ved Færøerne i den blæsende årstid var besætningen opsat på at gå i land i Storbritanniens tredje største by.

Liverpool ligger på Englands vestkyst på højde med Dublin, for enden af The River Mersey. På grund af stor tidevandsforskel er der store dokområder, hvor skibene kan søge læ for tidevandet bag sluseporte. At anduvede en sluse i kuling og stærk tidevandsstrøm er sin sag, men VÆD-

DEREN ankom sikkert Skærtorsdag kl. 15.15. Med karakter af et rutinebesøg var der ikke planlagt de store officielle festligheder. Chefen havde den traditionelle frokost for den stedlige konsul, Ole Toft Christensen, og forbindelsesofficeren, Lt.Cdr David Allen, der begge ydede glimrende assistance i forbindelse med besøget.

Derudover kunne besætningen anvende tiden på egen hånd. Der var selvfølgelig en tur til det legendariske stadion »Anfield Road«, hvor hjemmeholdet Liverpool spillede mod Sheffield United. Desværre måtte hjemmeholdet tage et nederlag, men der manglede bestemt ikke opbakning fra VÆDDERENs roligans. Søndag kunne Liverpool få en

smule oprejsning ved en venskabskamp mellem VÆDDEREN og et lokalt fodboldhold fra politi- og bokseklub. VÆDDERENs brave spillere måtte notere sig et solidt nederlag, men venskabet var ingenlunde truet af den grund. Efter kampen var der sandwiches, pints og snak mellem spillerne. Senere søndag var der sightseeing i Liverpool og omegn. Turen var koncentreret om Liverpools stolte drenge The Beatles, og ved hjemkomsten havde alle repeteret Beatles sangene i detaljer. Mandag morgen, efter et godt tilrettelagt besøg, var besætningen atter klar til at gå på post, denne gang for at forlægge mod Grønland via Færøerne, og den resterende del af togtet.

(VÆDDEREN)

Dele af VÆDDERENs besætning på Anfield Road

Reparation og ombygning

- færdigt arbejde til aftalt tid og pris.

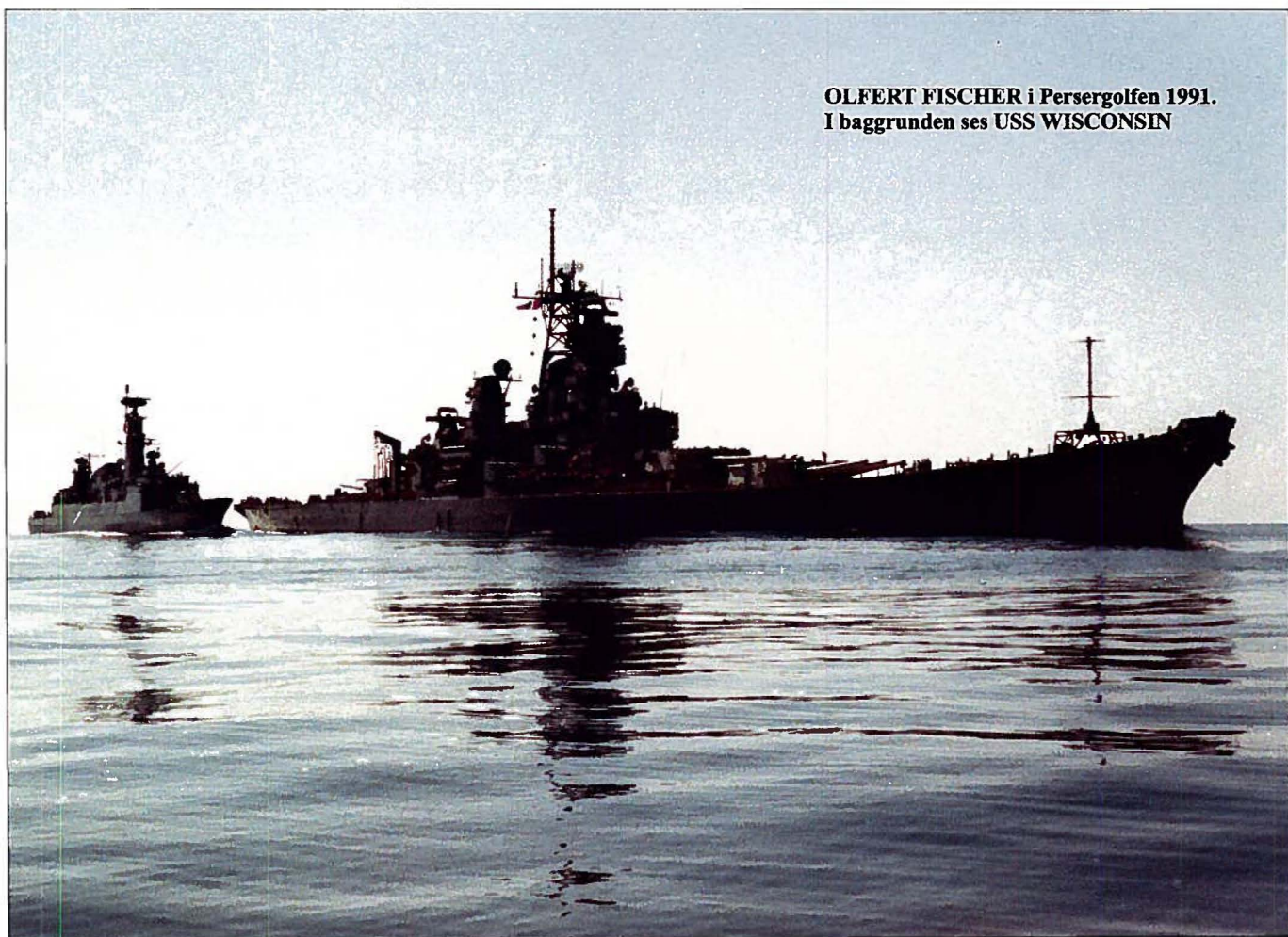

Aarhus Flydedok A/S
Aarhus Dockyard Ltd.

Balticagade · P.O. Box 23 · DK-8100 Aarhus C · Denmark
telex 64462 dokken dk · telefax +45 86 13 40 38 · telephone +45 86 13 40 00.

SCAN-AD

OLFERT FISCHER i Persergolfen 1991.
I baggrunden ses USS WISCONSIN

Er medarbejdere med en uddannelse fra forsvaret mere målrettede end andre?

Direktør Niels Laurits Thygesen (51), Thygesen Textile Group, formand for Dansk Arbejdsgiverforening og premierløjtnant af reserven:

heden - selv under pres. Jeg har selv lært meget af befalingsmænd, der forstod at kommunikere. Men måske endnu mere af samarbejdet med kammerater med vidt forskellig baggrund

"Man skal være forsigtig med at generalisere, men jeg mener faktisk, at en uddannelse fra forsvaret er et plus. Enhver virksomhed har brug for dygtige og velmotiverede medarbejdere, der forstår fællesskabets betydning.

Det gør heller ikke noget, at de har lært præcision og disciplin. Ikke "kæft trit og retning", men at samarbejde og identificere sig med virksom-

og holdninger. Der opstod en solidaritet, der ville gøre tilværelsen lettere for enhver ledelse."

Medarbejdere fra Forsvarets Reserve er en ekstra ressource

Motivation, selvstændighed og evne til at træffe beslutninger, er kun nogle af de elementer, der indgår i forsvarets uddannelser. Flere og flere virksomheder får efterhånden øjnene op for, at medarbejdere med tilknytning til Forsvarets Reserve udgør en ekstra ressource - netop på grund af deres militære uddannelse. Ikke mindst fordi de løbende får ny viden og inspiration gennem et planlagt videreuddannelsesforløb - uden omkostninger for virksomheden.

Ring og få en brochure om forsvarets mange uddannelser. Så ved De mere, næste gang De får en henvendelse fra et ungt menneske, der søger job.

Forsvarets Værnepligt & Rekruttering,
telefon: 44 68 21 22 (ma.-fre. 09.00-15.00),
telefax: 44 66 02 97. Uden for kontortid kan De benytte vores automatiske døgnservice. Det er samme nummer.

Forsvaret - en uddannelse for livet

FVR

FORSVARETS VÆRNEPLIGT & REKRUTTERING

Flyvestation Værløse
Postboks 145, 3500 Værløse